

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoE/689/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6315204695
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Križanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6315204695.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného MINIHOTOVOSTĚ, a.s., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava-Ružinov, IČO: 35 852 453, zast. Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej R. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX/XX, XXX XX B., štátny občan Slovenskej republiky, vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 16051/15, o vymoženie pohľadávky vo výške 100,-- Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č.k. 7Er/438/2015-18 zo dňa 27. augusta 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Brezno č.k. 7Er/438/2015-18 zo dňa 27. augusta 2015 z r u š u j e a vec vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 7Er/438/2015-18 zo dňa 27. augusta 2015 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnej veci je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 17730/14 zo dňa 28.11.2014. Okresný súd zistil, že medzi oprávneným a povinnou bola dňa 20.03.2014 uzavretá Zmluva o úvere č. XXXXXX a právomoc rozhodcovského súdu bola založená rozhodcovskou zmluvou uzavretou medzi povinným a oprávnenou dňa 20.03.2014.

Zmluvu uzavretú medzi oprávneným a povinným okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu podľa ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože mal preukázané, že povinný mal vo vzťahu vzniknutom z uzatvorenej zmluvy postavenie spotrebiteľa a oprávnený konal pri uzatváraní a plnení z uzatvorenej zmluvy v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

V posudzovanej veci okresný súd dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva nebola medzi účastníkmi zmluvy individuálne dojednaná (ide o formulárový, vopred pripravený text) a svojim obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu medzi účastníkmi právneho vzťahu. Nekalosť spočíva v tom, že rozhodcovská zmluva je spotrebiteľovi vnucovaná, pričom zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom tým, že dodávateľ sám spravidla určuje to, že spory zo spotrebiteľského vzťahu medzi účastníkmi zmluvy sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní. Okresný súd nepoprel, že rozhodcovská doložka neupiera právo obrátiť sa v spore aj na všeobecný súd, avšak toto právo je len formálne, pretože je obmedzené iba do doby, kým nepodá veriteľ návrh na prejednanie sporu na rozhodcovský súd. Okresný súd v danom prípade dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva vykazuje charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky, a teda je v rozpore so znením ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2014, čo má za následok absolútnu neplatnosť predmetného zmluvného dojednania. Z uvedeného okresný súd vyvodil, že tu nebola platne založená ani právomoc rozhodcu na prejednanie veci a ani

na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať aj náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky.

Nakoľko okresný súd dospel k záveru, že právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci je založená na neexistujúcom a absolútne neplatnom právnom úkone, okresný súd po preskúmaní exekučného titulu konštatoval, že exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom. Okresný súd preto podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti uzneseniu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Na odôvodnenie uviedol, že okresný súd v napadnutom uznesení vec nesprávne právne posúdil a uznesenie okresného súdu vychádza z neúplného zistenia skutkového stavu veci. Namietal, že okresný súd v prejednávanej veci okrem ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku na zistený skutkový stav aplikoval aj ust. § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“). Konštatoval, že exekučný súd v konaní o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie z predložených podkladov posudzuje exekučný titul z formálnej a materiálnej stránky. Formálne preskúmavanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ust. § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní. V rámci materiálneho prieskumu sa súd musí obmedziť len na skúmanie výroku exekučného titulu (odôvodnenie nemôže zaväzovať účastníkov konania). Splnenie podmienok zastavenia exekúcie, t.j. zaväzovať k niečomu objektívne nemožnému, právom nedovolenému alebo k niečomu, čo je v rozpore s dobrými mravmi, však musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu.

Oprávnený nesúhlasil s tým, že okresný súd zmluvu o úvere pri svojom rozhodovaní považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Namietal, že okresný súd opomenul aplikáciu ust. § 1 ods. 3 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“). Uviedol, že úver poskytnutý povinnej bol úverom, ktorý mala povinná vrátiť v lehote nepresahujúcej 3 mesiace. Z uvedeného vyplýva že na tento vzťah nie je možné aplikovať Zákon o spotrebiteľských úveroch, a preto predmetnú zmluvu o úvere je treba posudzovať ako zmluvu o úvere podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka. Keďže v predmetnej veci sa nejedná o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, súd nie je oprávnený skúmať, či táto zmluva obsahuje prípadné neprijateľné podmienky. Z uvedeného mal za zrejmé, že dohodnutá rozhodcovská doložka nemá a nemôže mať povahu neprijateľnej podmienky, nakoľko ani samotný posudzovaný právny vzťah nie je spotrebiteľským úverom.

Oprávnený ďalej v odvolaní namietal, že okresný súd neúplne zistil skutkový stav veci, keďže dospel k záveru, že medzi zmluvnými stranami nebola individuálne dojednaná rozhodcovská zmluva. Uviedol, že oprávnený s povinnou uzavreli rozhodcovskú zmluvu podľa ust. § 3 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní formou samostatného právneho úkonu, a to na samostatnej listine. Z uvedeného dôvodu poukázal na to, že exekučný titul bol vydaný oprávneným orgánom v konaní vedenom podľa Zákona o rozhodcovskom konaní. Mal za nepochybné, že rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka dohodnutá medzi ním a povinnou je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania. K námietke okresného súdu ohľadom znemožnenia voľby spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v súvislosti s ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka uviedol, že cieľom tejto úpravy je umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. V danej veci okresný súd konal nad rámec zákonných ustanovení. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

K odvolaniu oprávneného sa vyjadrila povinná. Vo vyjadrení uviedla, že je nemajetná a že so spoločnosťou oprávneného žiadnu zmluvu nepodpísala, pričom pôžička jej bola poskytnutá cez telefón.

Uznesenie okresného súdu bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou. Zákonná sudkyňa odvolaniu nemienila vyhovieť a vec podľa ust. § 374 ods. 4 O.s.p. predložila na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnuté uznesenie okresného súdu podľa

ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Odvolačný súd zo spisu zistil, že dňa 04.03.2015 bol u súdneho exekútora vo forme zápisnice spísaný návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému. Následne súdny exekútor požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučným titulom v predmetnej veci je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 17730/14 zo dňa 28.11.2014. Z exekučného titulu vyplýva, že rozhodcovským rozsudkom bola žalovanej (povinnej) uložená povinnosť, aby žalobcovi (oprávnenému) zaplatila sumu 100,- Eur s príslušenstvom. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXX uzavretej medzi oprávneným a povinnou dňa 20.03.2014. Rozhodcovský súd si právomoc spor rozhodnúť odvodil od rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi konania. Napadnutým uznesením okresný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. *) Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

Z citovaného ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že exekučný súd je oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). To znamená, že exekučný súd je už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul bol vydaný orgánom, ktorý mal právomoc vec rozhodnúť, pretože ak exekučný titul vydal orgán, ktorý na to nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti a na jeho základe nemožno viesť nútený výkon rozhodnutia. Odvolačný súd dáva do pozornosti, že aj v prípade, ak spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybniť existenciu, alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa Zákona o rozhodcovskom konaní, je okresný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej doložky (zmluvy).

Pokiaľ oprávnený namietal nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom a poukázal na to, že okresný súd aplikoval ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, odvolačný súd túto námietku nepovažoval za dôvodnú, pretože okresný súd v napadnutom uznesení na predmetnú vec uvedené ustanovenie neaplikoval.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (20.03.2014) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že oprávnený a povinná uzavreli dňa 20.03.2014 zmluvu o úvere podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej oprávnený poskytol povinnej krátkodobý bezúčelový úver a povinná sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spojené s úverom vo výške 100,-- Eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 128 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom sú tvorené výlučne úrokom vo výške 365 % p.a. z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 28,-- Eur. Povinná sa zaviazala zaplatiť celkovú čiastku do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru na účet oprávneného. Povinná vzala na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov sa vypočítala v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch a je vo výške 75,53 %. Vzhľadom na to, že podľa ust. § 1 ods. 3 písm. l) Zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom nie je úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace a povinná sa v zmluve o úvere zaviazala vrátiť poskytnuté plnenie do 28 dní odo dňa poskytnutia úveru, t.j. v lehote kratšej ako tri mesiace, v danom prípade medzi účastníkmi nebola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Avšak aj napriek tomu, že medzi účastníkmi konania nebola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, bolo potrebné vzhľadom na povahu účastníkov konania pri uzatváraní zmluvy o úvere posúdiť ako spotrebiteľský vzťah podľa ust. § 52 a nasl., ako to správne urobil okresný súd v napadnutom uznesení. Zo zmluvy o úvere totiž vyplýva, že povinná pri uzatváraní tejto zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pretože v zmluve o úvere je označená ako fyzická osoba, identifikovaná rodným číslom a bydliskom a oprávnený pri uzatváraní a plnení z uzavretej zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti.

Odvolací súd z predloženého spisu ďalej zistil, že oprávnený a povinný dňa 20.03.2014 rozhodcovskú zmluvu, podľa ktorej rozhodcovským konaním sa na účely tejto zmluvy rozumie konanie pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava podľa procesných ustanovení Rokovacieho poriadku, Štatútu a ostatných predpisov rozhodcovského súdu, platných a účinných v čase začatia rozhodcovského konania. (čl. I. Rozhodcovskej zmluvy). V čl. II. je upravený predmet Rozhodcovskej zmluvy tak, že všetky spory, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere č. XXXXXX uzatvorenej dňa 20.03.2014 o 11.56 hod., vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienek zabezpečujúcej uvedenie úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred rozhodcovským súdom podľa jeho vnútorných predpisov jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov alebo pred všeobecným súdom, podľa toho, kde podá žalujúca strana žalobu. V bode 2 toho istého článku je upravená rozvázovacia podmienka rozhodcovskej zmluvy, ktorá je viazaná na podanie žaloby na všeobecnom súde vynímajúc konanie vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu. V bode 3 toho istého článku si zmluvné strany dohodli možnosť odstúpenia od rozhodcovskej zmluvy aj bez uvedenia dôvodu v lehote 10 dní od uzatvorenia tejto zmluvy. Od tejto rozhodcovskej zmluvy odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd.

Odvolací súd sa ďalej zaoberal preskúmaním rozhodcovskej zmluvy v súlade s kritériami, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zistil, že dňa rozhodcovská zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 20.03.2014 uzavretá elektronickými prostriedkami podľa ust. § 4 ods. 3 písm. b) Zákona o rozhodcovskom konaní tvorí samostatnú časť, t.j. samostatnú listinu. Rozhodcovská zmluva tiež obsahuje vyhlásenie dlžníka - povinnej, že súhlasí s obsahom zmluvy, nemá k nej žiadne výhrady a zaväzuje sa zmluvu dodržiavať a potvrdenie o tom, že obdržala jeden rovnopis rozhodcovskej zmluvy vo forme elektronického dokumentu vygenerovaného v užívateľskom profile spotrebiteľa na webovkej stránke s možnosťou stiahnutia na pevný disk alebo iný nosič dát. Rozhodcovská zmluva zároveň obsahuje poučenie dôsledkoch uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy (čl. III rozhodcovskej zmluvy) a možnosť odstúpenia od tejto zmluvy. To, že boli zmluvné podmienky vopred pripravené oprávneným na túto skutočnosť nemajú vplyv. Tým, že zmluvné strany výslovne prejavili vôľu uzavrieť rozhodcovskú zmluvu v zmysle ust. § 3 a § 4 Zákona o rozhodcovskom konaní tak, že došlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a osoby, ktorá právny úkon urobila (ust. § 4 ods. 3 písm. b) Zákona o rozhodcovskom konaní), ktorá tvorí samostatnú listinu, došlo k individuálnemu dojednaniu tejto zmluvnej podmienky. Preto nemôže byť považovaná za neprijateľnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a teda neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. S ohľadom na formu, obsah, ako aj znenie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd dospel k záveru, že povinná ako spotrebiteľ kvalifikovaným spôsobom prejavila vôľu podrobiť sa rozhodcovskému konaniu a uzavretie rozhodcovskej zmluvy samo o sebe nespôsobuje

značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ako to označil okresný súd.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 221 ods.1 písm. f) a h) O.s.p. zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní musí okresný súd opätovne posúdiť žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Uznesenie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.